

กระทู้ถามที่ ๔๐๖ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ปัญหาน้ำเน่าเสียพื้นที่คลองสีวา จังหวัดสมุทรสาคร

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถาปนายนกรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

เนื่องจากประชาชนในพื้นที่ตำบลบ้านเกาะ และตำบลนาดี อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ที่อยู่อาศัยเลียบบคลองสีวาตลอดแนวได้รับความเดือดร้อน จากการที่น้ำในคลองสีวา มีสีดำสนิท ส่งกลิ่นเหม็นเป็นช่วงเวลา จากปัญหาการระบายน้ำเสียออกจากโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ ลงสู่คลองสาขาโดยไม่ผ่านการบำบัด ทำให้เกิดน้ำเน่าเหม็นอยู่ตลอดปี หลายหน่วยงานลงมาดูแลแล้ว แต่ก็ยังไม่สามารถแก้ปัญหาได้สำเร็จ ทำให้เกิดผลเสียกับลำคลองแม่น้ำที่ไหลลงสู่ทะเลปากอ่าวและระบบนิเวศน์ และส่งผลเสียกับประชาชนในหลายพื้นที่ จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีแนวทางในการแก้ปัญหาพื้นที่น้ำเน่าเสียในพื้นที่คลองสีวา จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อให้ปัญหาหมดไปเมื่อใด อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. เหตุใดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงปล่อยปละละเลยไม่สามารถบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องแก้ไขต้นตอของปัญหาเพื่อหยุดปล่อยน้ำเสียและบำบัดน้ำให้ดีขึ้นปล่อยออกสู่คลอง ขอทราบรายละเอียด

๓. รัฐบาลมีการดูแลตรวจวัดคุณภาพของน้ำก่อนปล่อยออกสู่คลองหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ทองแดง เบ็ญจะปัก

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

จังหวัดสมุทรสาคร

คำตอบกระทู้ถามที่ ๔๐๖ ร.

ของ นายทองแดง เบ็ญจะปัก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร พรรคก้าวไกล
เรื่อง ปัญหาหน้าเฝ้าเสียพื้นที่คลองสี่วา จังหวัดสมุทรสาคร

ข้าพเจ้า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ขอตอบกระทู้ถาม เรื่อง ปัญหาหน้าเฝ้าเสียพื้นที่คลองสี่วา จังหวัดสมุทรสาคร ของท่านสมาชิกผู้มีความสนใจ ตามที่ได้รับรายงานจากกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนี้

คำตอบข้อที่ ๑

จากข้อมูลของกระทรวงมหาดไทยรายงานว่า เนื่องจากปัญหาหน้าเฝ้าเสียอยู่ในอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของหลายหน่วยงาน ซึ่งปัญหานี้เกิดขึ้นและสะสมมานาน จำเป็นต้องใช้เวลาในการแก้ไข จังหวัดสมุทรสาคร จึงได้บูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาหน้าเฝ้าเสียให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง โดยได้แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการบริหารจัดการคุณภาพน้ำจังหวัดสมุทรสาคร และคณะกรรมการจัดการคุณภาพน้ำประจำสายคลอง เพื่อขับเคลื่อนแก้ไขปัญหาน้ำหน้าเฝ้าเสียในจังหวัดสมุทรสาคร จำนวน ๕ คณะ ตามคำสั่งจังหวัดสมุทรสาคร ที่ ๒๙๒๗/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ โดยคลองสี่วาพาสวัสดิ์ เป็นพื้นที่เป้าหมายในการแก้ไขปัญหาของคณะกรรมการจัดการคุณภาพน้ำคลองสี่วาพาสวัสดิ์และคลองครุ โดยมีนายอำเภอเมืองสมุทรสาคร และอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรสาคร เป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการฯ ดังกล่าว ทั้งนี้ จังหวัดสมุทรสาคร ได้กำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาหน้าเฝ้าเสียในภาพรวมของจังหวัดสมุทรสาคร รวมถึงในพื้นที่คลองสี่วาพาสวัสดิ์ โดยสรุป ดังนี้

๑. การป้องกัน ควบคุม กำกับดูแล และการบังคับใช้กฎหมาย

๑.๑ สำรวจ/สุ่มตรวจแหล่งกำเนิดน้ำเสียในพื้นที่โดยรอบคลองสี่วาพาสวัสดิ์ เช่น โรงงานอุตสาหกรรม ชุมชน และเกษตรกรรม

๑.๒ ตรวจสอบแหล่งกำเนิดน้ำเสียในพื้นที่และบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังและเคร่งครัด

๑.๓ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ออกกฎหมาย/บังคับใช้กฎหมายตามเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติให้กักตุนอาคาร ร้านอาหาร ศูนย์อาหาร ตลาดสด มีการติดตั้งบ่อดักไขมัน หรือระบบบำบัดน้ำเสียแบบติดกับที่อย่างจริงจัง

๑.๔ ส่งเสริมการทำเกษตรและประมงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๒. ลดการระบายน้ำเสียชุมชนลงสู่แหล่งน้ำ

๒.๑ ผลักดันให้มีการจัดทำ/สร้างระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนให้ครอบคลุมพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตั้งอยู่โดยรอบและระบายน้ำเสียชุมชนลงสู่คลองสี่วาพาสวัสดิ์ ทั้งนี้

ปัจจุบันมีเฉพาะในเขตพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาลตำบลบางปลา ซึ่งเป็นระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนขนาดเล็ก จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่ บริเวณริมแม่น้ำท่าจีนใกล้วัดบางปลา รองรับปริมาณน้ำเสีย ๔๐๐ ลูกบาศก์เมตร/วัน และบริเวณวัดป่าชัยรังสี รองรับปริมาณน้ำเสีย ๑,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร/วัน

๒.๒ เสริมสร้างศักยภาพของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการบริหารจัดการน้ำเสียชุมชน

๒.๓ ส่งเสริมการใช้ถังดักไขมันในครัวเรือนและร้านอาหารริมคลองอย่างถูกต้องและต่อเนื่อง

๓. การติดตามตรวจสอบ และการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ

๓.๑ การติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำอย่างต่อเนื่องเพื่อประเมินสถานการณ์และใช้เป็น ข้อมูลประกอบในการแก้ไขปัญหาหน้าน้ำเสีย

๓.๒ สนับสนุนและสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังคุณภาพน้ำและเฝ้าระวังการลักลอบทิ้งน้ำเสีย

ในพื้นที่

๔. การปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์และระบบนิเวศของแหล่งน้ำ

๔.๑ กำจัดวัชพืช/ผักตบชวา เก็บขยะมูลฝอย สิ่งกีดขวางทางน้ำ และการปรับปรุงภูมิทัศน์ ริมคลอง

๔.๒ ขุดลอกและกำจัดตะกอนเลน

๔.๓ บริหารประตुरะบายน้ำเพื่อควบคุมการระบายน้ำ หรือใช้หลักการน้ำดีไล่น้ำเสีย

๔.๔ รื้อถอนสิ่งก่อสร้างผิดกฎหมายที่รูกล้ำน้ำ

๕. การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ องค์ความรู้ส่งเสริมการมีส่วนร่วม และสร้างจิตสำนึก ให้กับทุกภาคส่วน

๕.๑ รณรงค์ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลสภาพปัญหาและแนวทางในการมีส่วนร่วม ในการแก้ไขปัญหาหน้าน้ำเสียอย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดกิจกรรม Big Cleaning ร่วมกันทุกภาคส่วน การจัดกิจกรรมให้ความรู้กับชุมชนเกี่ยวกับการตรวจวัดคุณภาพน้ำอย่างง่าย การทำป้ายรณรงค์ การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์และช่องทางอื่น ๆ

๕.๒ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่โรงงาน/ผู้ประกอบการ ด้านกฎหมาย เพื่อสร้างความตระหนักในการมีส่วนร่วมในการดูแลการประกอบการของตนเองไม่ให้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และชุมชน

๕.๓ ส่งเสริมการใช้หลักธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อมให้กับโรงงานอุตสาหกรรม/ผู้ประกอบการในพื้นที่ หรือส่งเสริมให้มีการทำกิจกรรม CSR ด้านสิ่งแวดล้อมร่วมกับส่วนราชการและ ชุมชนในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ ในส่วนของจังหวัดสมุทรสาคร ยังได้กำชับให้ทางสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทรสาคร ดำเนินการเพื่อขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาหน้าน้ำเสียในภาพรวม จังหวัดสมุทรสาคร โดยสรุปดังนี้

๑) จัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้ด้านการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ และเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) จังหวัดสมุทรสาคร พร้อมแจกชุดตรวจวัดคุณภาพน้ำเบื้องต้นเพื่อนำไปใช้ในการตรวจเฝ้าระวังคุณภาพน้ำในพื้นที่

๒) จัดกิจกรรมเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการจัดการน้ำเสียชุมชนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง และอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) จังหวัดสมุทรสาคร โดยการศึกษาดูงานระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร ณ วัดหลังศาลประสิทธิ์ ตำบลท่าจีน อำเภอเมืองสมุทรสาคร และศึกษาดูงานระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์

๓) ร่วมบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการลงพื้นที่ติดตามตรวจสอบและแก้ไขปัญหากรณีการร้องเรียนการปล่อยน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม/สถานประกอบการ

๔) ประสานและร่วมกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๕ (นครปฐม) ในการลงพื้นที่ติดตามตรวจวัดคุณภาพน้ำในคลองหรือแหล่งน้ำ รวมถึงตรวจสอบแหล่งกำเนิดน้ำเสียอื่น ๆ

๕) สนับสนุนองค์ความรู้ ข้อมูลทางวิชาการ และข้อมูลสถานการณ์คุณภาพน้ำในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖) จังหวัดสมุทรสาคร ได้มีการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหา น้ำเสียของจังหวัดสมุทรสาคร โดยตั้งเอาภาคีและภาคส่วนต่าง ๆ ภายในจังหวัดเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา น้ำเสียอย่างมีส่วนร่วมของจังหวัดสมุทรสาคร บริเวณคลองแนวลิขิต ซึ่งเป็นคลองสาขาหนึ่งของคลองภาษีเจริญ ที่ตั้งอยู่ในบริเวณพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน และอำเภอเมืองสมุทรสาคร โดยจะใช้เป็นโมเดลในการแก้ไขปัญหา น้ำเสียของจังหวัดสมุทรสาครต่อไป

สำหรับในส่วนข้อมูลของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรายงานว่า กรมควบคุมมลพิษ ได้ดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

(๑) ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ แม่น้ำท่าจีน ปีละ ๔ ครั้ง และติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในคลองสาขาที่สำคัญ ที่ระบายลงสู่แม่น้ำท่าจีน เช่น คลองภาษีเจริญ คลองอ้อมน้อย คลองแคราย และคลองสีวา ปีละ ๑ ครั้ง เพื่อนำไปใช้เพื่อการวางแผน และกำหนดมาตรการในการแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร

(๒) ติดตามตรวจสอบ และบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษ ในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาครอย่างต่อเนื่อง หากพบว่าแหล่งกำเนิดมลพิษใด มีการระบายน้ำทิ้งไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด จะออกคำสั่งให้มีการปรับปรุงแก้ไขระบบบำบัดน้ำเสียให้มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะบำบัดน้ำเสียให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด ซึ่งหากไม่ดำเนินการแก้ไข จะดำเนินมาตรการปรับทางปกครองต่อไป

(๓) จังหวัดสมุทรสาคร ได้รับการประกาศให้เป็นเขตควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ แต่งตั้งคณะกรรมการการกำกับดูแลและติดตามผลการดำเนินงานพื้นที่เขตควบคุมมลพิษจังหวัดสมุทรสาคร เพื่อกำหนดมาตรการลดและขจัดมลพิษ หรือแผนงานเพื่อแก้ไขปัญหามลพิษในพื้นที่ รวมทั้งติดตามผลการดำเนินงานตามแผน โดยจังหวัดสมุทรสาครมีปัญหาเรื่องน้ำเสียจากชุมชนเป็นสำคัญด้วย กรมควบคุมมลพิษจึงจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่ในการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนไว้ ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชนแล้ว จำนวน ๔ แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลคอกกระบือ เทศบาลตำบลบางหญ้าแพรก เทศบาลตำบลท่าจีน และเทศบาลตำบลบางปลา และมีแผนผลักดันให้ก่อสร้างเพิ่มเติม จำนวน ๗ แห่ง ได้แก่ เทศบาลนครสมุทรสาคร เทศบาลนครอ้อมน้อย เทศบาลเมืองกระทุ่มแบน เทศบาลตำบลนาดี เทศบาลตำบลดอนไก่ดี เทศบาลตำบลสวนหลวง และเทศบาลตำบลเกษตรพัฒนา

(๔) กรมควบคุมมลพิษได้จัดทำแผนปฏิบัติการยกระดับคุณภาพน้ำลุ่มน้ำท่าจีน พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๗๐ เพื่อแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำลุ่มน้ำท่าจีนซึ่งรับน้ำมาจากคลองสาขาต่าง ๆ จึงต้องแก้ไขปัญหาที่ไหลมาจากคลองสาขาต่าง ๆ ด้วย การดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ จะมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาที่ไหลมาจากคลองสาขาที่มีปริมาณน้ำเสียและความสกปรกสูงที่ระบายลงสู่แม่น้ำท่าจีน เช่น คลองภาษีเจริญ คลองอ้อมน้อย คลองแคราย และคลองสีวาเป็นเป้าหมายหนึ่งในการดำเนินงานดังกล่าว โดยกำหนดให้มีกิจกรรมการดำเนินงานประกอบด้วย ๑) การกำกับตรวจสอบน้ำทิ้งจากโรงงานอุตสาหกรรมให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งและบังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย ๒) การติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำอย่างต่อเนื่อง ๓) การเฝ้าระวังการลักลอบการระบายน้ำเสียจากแหล่งกำเนิดน้ำเสีย ๔) การกำจัดวัชพืช เก็บขยะ และขุดลอกตะกอนดินและปรับสภาพแวดล้อม ๕) การกำหนดมาตรการการเปิด - ปิดประตูระบายน้ำ เพื่อเพิ่มการไหลเวียนของน้ำ ๖) การจัดระเบียบสิ่งปลูกสร้างล่งล้าลำนน้ำ

คำตอบข้อที่ ๒ และข้อที่ ๓

ข้อมูลจากกระทรวงมหาดไทยรายงานว่า กระทั่งถามข้อ ๒ และข้อ ๓ มีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน ดังนั้น เพื่อให้ตอบคำถามได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์และเข้าใจง่ายจึงตอบในภาพรวม ดังนี้

คลองสีวาพาสวัสดิ์ เป็นลำคลองที่เชื่อมต่อกับแม่น้ำท่าจีนซึ่งเชื่อมต่อจากตำบลคอกกระบือ และตำบลบ้านเกาะยาว ๕.๒๘ กิโลเมตร อยู่ในความรับผิดชอบของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาภาษีเจริญ ซึ่งได้บริหารการจัดการน้ำตามอำนาจหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ แต่เนื่องจากการพัฒนาและการเติบโตของจังหวัดสมุทรสาคร ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงการใช้พื้นที่ ส่งผลกระทบให้การรับน้ำและการระบายน้ำ ไม่เพียงพอที่จะแก้ไขปัญหาที่เน่าเสียได้ อีกทั้งการขึ้น - ลง และระดับความเค็มของแม่น้ำท่าจีน ทำให้ไม่สามารถที่จะนำน้ำจากแม่น้ำท่าจีนมาใช้ได้ตลอดเวลาทำให้ปริมาณน้ำต้นทุน

ไม่เพียงพอต่อการเยียวยา และแก้ไขปัญหาคอนกรีตน้ำได้ กรณีการตรวจสอบสถานประกอบการ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาภาษีเจริญได้ตรวจสอบใบขออนุญาตระบายน้ำลงทางน้ำชลประทาน จากโรงงานที่มีการขออนุญาต หากตรวจพบน้ำที่ระบายออกสู่คลองชลประทาน ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ มาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้งในทางน้ำชลประทานตามมาตรฐาน กรมชลประทานจะสั่งให้โรงงานอุตสาหกรรม หยุดการระบายน้ำจนกว่าจะแก้ไขคุณภาพน้ำให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด จึงจะออกหนังสืออนุญาต ให้ต่อไป สำหรับโรงงานอุตสาหกรรมที่อยู่ระหว่างการขออนุญาต และการต่อใบอนุญาต โครงการส่ง น้ำและบำรุงรักษาภาษีเจริญ ได้ดำเนินการเก็บตัวอย่างน้ำเพื่อทำการทดสอบในห้องปฏิบัติการหาก ดำเนินการแล้วเสร็จ จะได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป สำหรับการระบายน้ำเสียจากแหล่งน้ำ สาธารณะต่าง ๆ ได้แจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานราชการ ที่เกี่ยวข้อง ให้ความร่วมมือตรวจสอบคุณภาพน้ำ แก้ไขปัญหาการทิ้งขยะเน่าเสีย สิ่งปฏิกูลลงสู่ แม่น้ำลำคลอง และก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยออกคลองชลประทานเพื่อแก้ไขปัญห าระยะยาวในอนาคตต่อไป

จังหวัดสมุทรสาคร ยังได้มีแผนการตรวจกำกับดูแลโรงงานอุตสาหกรรมที่มีการระบายน้ำทิ้ง ออกนอกบริเวณโรงงานลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะอย่างต่อเนื่องเป็นประจำ เพื่อกำกับดูแลให้โรงงาน อุตสาหกรรมดังกล่าวให้ปฏิบัติตามกฎหมาย และตรวจสอบระบบบำบัดน้ำเสียของโรงงานให้อยู่ในสภาพ ที่สามารถบำบัดน้ำเสียที่เกิดจากการประกอบกิจการให้น้ำทิ้งที่ระบายออกนอกบริเวณโรงงาน อยู่ในเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด โดยการส่งเจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบและเก็บตัวอย่างน้ำทิ้งของโรงงาน อุตสาหกรรม (ตามแผนการตรวจเฝ้าระวัง รวมถึงการตรวจสอบเรื่องร้องเรียน) เพื่อส่งตัวอย่างน้ำทิ้ง ตรวจ วัด วิเคราะห์ทดสอบโดยห้องปฏิบัติการ หากผลวิเคราะห์มีค่าเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรสาคร ก็จะดำเนินการทางกฎหมายต่อโรงงานอุตสาหกรรมดังกล่าว โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรสาคร ได้ดำเนินการตรวจสอบตามแผน การตรวจกำกับ จำนวน ๔๐๐ ราย และได้สั่งการให้โรงงานปรับปรุงแก้ไขระบบบำบัดน้ำเสีย ตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.๒๕๓๕ จำนวน ๒๗ ราย และสั่งการให้โรงงาน หยุดการประกอบการตามมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.๒๕๓๕ จำนวน ๑ ราย พร้อมทั้งมีการดำเนินคดีโรงงานที่ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเรื่องน้ำทิ้งจำนวน ๒๘ เรื่อง

นอกจากนี้ จังหวัดสมุทรสาครได้มีการตรวจวัดคุณภาพน้ำ โดยสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๕ (นครปฐม) เป็นหน่วยดำเนินการ โดยตรวจวัดคุณภาพน้ำในแม่น้ำท่าจีนตอนล่างจำนวน ๓ จุด ได้แก่ ๑) ปากแม่น้ำท่าจีน อำเภอเมืองสมุทรสาคร ๒) วัดศิริมงคล อำเภอเมืองสมุทรสาคร ๓) โรงเรียนบ้านปล่องเหล็ก อำเภอกระทุ่มแบน และยังสามารถตรวจวัดคุณภาพน้ำบริเวณคลองสาขาของ แม่น้ำท่าจีน จำนวน ๓ จุด ได้แก่ ๑) คลองมหาชัย อำเภอเมืองสมุทรสาคร ๒) คลองภาษีเจริญ อำเภอกระทุ่มแบน ๓) คลองดำเนินสะดวก อำเภอบ้านแพ้ว โดยดำเนินการตรวจวัดปีละ ๔ ครั้ง (รายไตรมาส)

สำหรับในส่วนข้อมูลจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรายงานว่า ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว กรมควบคุมมลพิษ ได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมาย โดยออกประกาศที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ (๑) ประกาศมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิด เพื่อให้แหล่งกำเนิดมลพิษเหล่านั้น มีการจัดการน้ำเสียเป็นไปตามมาตรฐานกำหนดก่อนระบายลงสู่สิ่งแวดล้อมหรือแหล่งน้ำสาธารณะซึ่งโรงงานเข้าข่ายเป็นแหล่งกำเนิดที่ต้องถูกควบคุมการระบายน้ำทิ้งตามมาตรฐานฯ ดังกล่าวด้วย และ (๒) ประกาศมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิด ประเภทชุมชน โรงงานอุตสาหกรรม และนิคมอุตสาหกรรมไปแล้ว จำนวน ๔ ฉบับ ได้แก่ มาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากอาคารบางประเภทและบางขนาด มาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากที่ดินจัดสรร มาตรฐานการระบายน้ำทิ้งจากสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง และมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากโรงงานอุตสาหกรรมและนิคมอุตสาหกรรม เพื่อให้แหล่งกำเนิดมลพิษเหล่านั้น มีการจัดการน้ำเสียเป็นไปตามที่มาตรฐานกำหนดก่อนระบายลงสู่สิ่งแวดล้อมหรือแหล่งน้ำสาธารณะซึ่งโรงงานอุตสาหกรรม เข้าข่ายเป็นแหล่งกำเนิดที่ต้องถูกควบคุมการระบายน้ำทิ้งตามมาตรฐานฯ ดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ มีกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คือ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๖๙ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษ มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดประเภทของแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียหรือของเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ หรือออกสู่สิ่งแวดล้อมนอกเขตที่ตั้งแหล่งกำเนิดมลพิษไม่เกินมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนดตามมาตรา ๕๕ หรือมาตรฐานที่ส่วนราชการใดกำหนดโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายอื่นและมาตรฐานนั้นยังมีผลใช้บังคับตามมาตรา ๕๖ หรือมาตรฐานที่ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนดเป็นพิเศษสำหรับเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๕๘

มาตรา ๗๐ กำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษที่กำหนดตามมาตรา ๖๙ มีหน้าที่ต้องก่อสร้าง ติดตั้งหรือจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียตามที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษกำหนด ในกรณีที่แหล่งกำเนิดมลพิษมีระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียอยู่แล้ว ให้แจ้งต่อเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ และหากเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษเห็นว่าระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียไม่สามารถบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนดไว้ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษมีหน้าที่ดำเนินการแก้ไขหรือปรับปรุงตามที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษกำหนด

มาตรา ๘๒ ให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษมีอำนาจเข้าไปดำเนินการตรวจสอบการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย รวมทั้งตรวจบันทึกรายละเอียด สถิติ หรือข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย หรือเมื่อมีเหตุสงสัยว่ามีการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ทั้งนี้ เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษสามารถออกคำสั่งให้แก้ไข

เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง หรือซ่อมแซมระบบบำบัดน้ำเสีย หรือสั่งปรับเจ้าของหรือผู้ครอบครอง แหล่งกำเนิดน้ำเสีย

อย่างไรก็ตาม จากปัญหามลพิษเรื่องกลิ่นเหม็น ชยะ ของเสีย และน้ำเสีย กรมควบคุมมลพิษ ได้เสริมบทบาทเชิงรุกด้านสิ่งแวดล้อมให้มีความเข้มข้นในการบังคับใช้กฎหมายมากขึ้น จึงได้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการพิทักษ์สิ่งแวดล้อม (EPU) เพื่อดำเนินการเชิงรุกที่รวดเร็วและเบ็ดเสร็จ ในการติดตามตรวจสอบแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษ ซึ่งมีหน้าที่สำคัญในการติดตาม ตรวจสอบ แก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียน ดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้านมลพิษ และบูรณาการการปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อตรวจสอบและ แก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษดังกล่าว

ทั้งนี้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำ โดยประสานการดำเนินงานร่วมกับจังหวัดสมุทรสาคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยได้มอบหมาย หน่วยงาน ประกอบด้วย สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด และกรมควบคุมมลพิษ เข้มงวดการบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษ เพื่อป้องกันการระบายน้ำเสียที่ไม่ผ่านเกณฑ์ มาตรฐานและส่งผลกระทบต่อประชาชนออกสู่สิ่งแวดล้อม โดยการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ จะมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาน้ำเสียจากคลองสาขาที่มีปริมาณน้ำเสียและความสกปรกสูงที่ระบายลงสู่แม่น้ำท่าจีน